

Mathias Sæderup

Formløst samfund

Noter til video

2021

Ehm...

Landskabet ligner et landskab.

Her kunne ligge et hospital.

Lige nu er landskabet indrettet som et naturlandskab.

Formløst samfund.

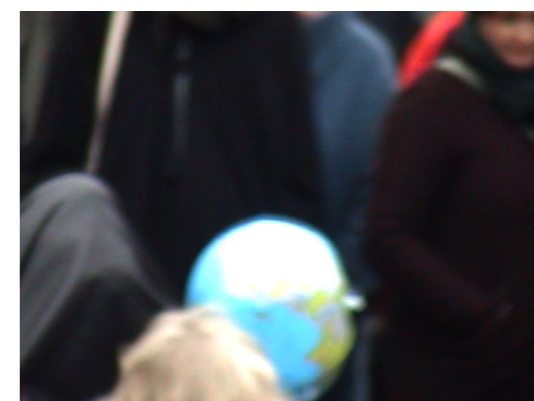
Formløshed i den her sammenhæng betyder først og fremmest, at formen er under vedvarende forandring.

Et samfund under konstant – formmæssig – forandring er et samfund, der hele tiden er ved at konstituere sig selv indadtil som udadtil.

Et formløst samfund er ikke nogen ny opfindelse. Alle samfund er vel i en eller anden forstand altid ved at konstituere sig selv.

Det nye er nok graden af formløshed, eller konstant, uafsluttet tilblivelse: Hvis samfundet konstitueres i forhold til noget, virker det til, at det noget fylder mere eller er rykket længere "ind" i samfundet.

Man kan kalde det noget for det indre tomme rum.

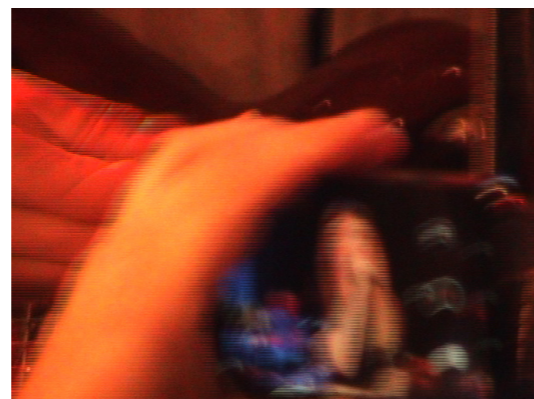

Det indre tomme rum vokser og vokser.

Det indre tomme rum er samfundets samvittighed eller selvbevidsthed.

Det indre tomme rum er også kritikens rum. Det hvorom samfundet former sig selv.

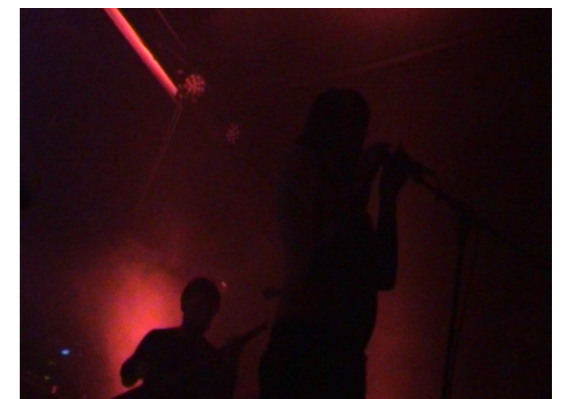
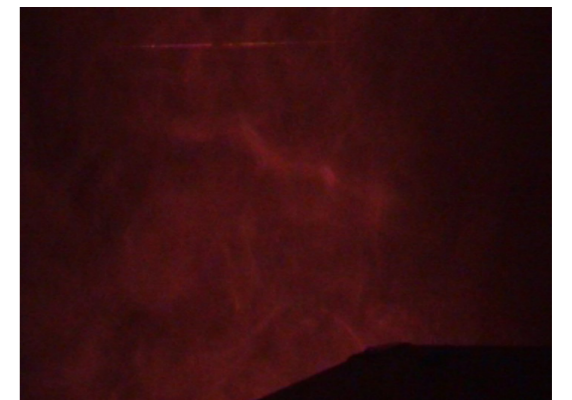
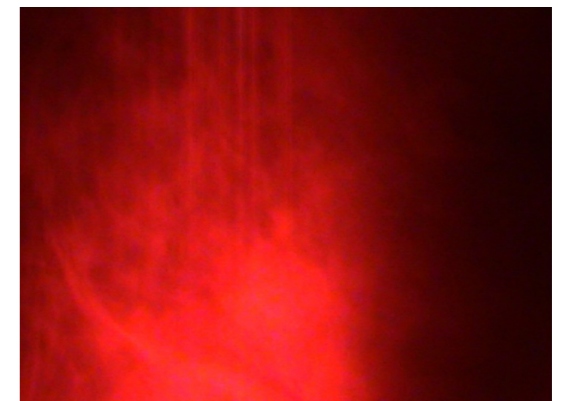
Det indre tomme rum er et givet samfunds navnløse område. Et sted der negerer sprog eller tydelighed, og som befinder sig i det endnu ikke etableredes eller formløse terræn.

I det indre tomme rum er alting muligt.

Kultur avler som bekendt modkultur.

Det er en udbredt tanke, at et samfund må rumme sit modstykke for at være i bevægelse. For at kunne vokse.

... Samfundet må indeholde sin absolutte modsætning, sin egen opløsning: Det som kommer før og efter samfundet: Det absolut ukendte eller naturtilstanden.

Naturtilstanden har aldrig rigtig eksisteret, men er først og fremmest en forestillet tilstand, der fungerer som samfundets virtuelle modstykke.

Det nye er, at naturtilstanden ikke er så virtuel som tidligere ... at naturtilstanden har vundet plads som et faktisk sted i samfundet.

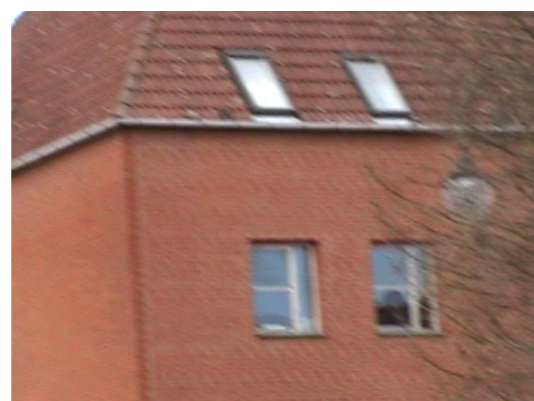
Det er muligt, at der er en sammenhæng mellem denne faktiske naturtilstand og det ekspanderende indre tomme rum.

Et samfund i krise – en form-krise om man vil – har så meget desto mere brug for en materialisering af sit virtuelle modstykke.

Jo mere modstykke desto mere enhed: Identitet opstår på baggrund af alt det, som kan identificeres som enten inden for eller uden for en given struktur.

Er det nu sådan, at virtualitet og aktualitet bytter plads? – eller glider naturtilstanden og samfundstilstanden over i hinanden??

På trods af et tilsyneladende sammenfald imellem naturtilstand og samfundstilstand er det i hvert fald værd at nævne, at dualiteten forbliver intakt – om end mindre synlig end før.

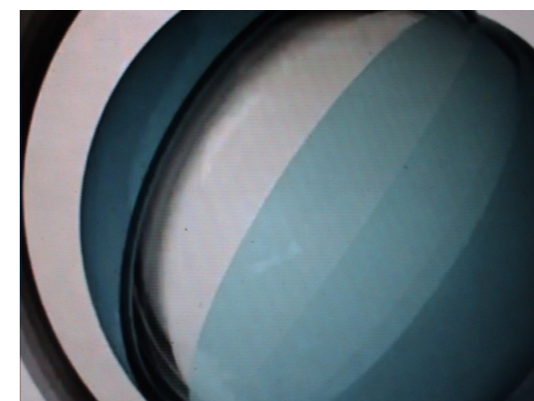
I kraft af love og reguleringer er et samfund i stand til at opretholde sit virtuelle modstykke inden i sig selv under kontrollerede forhold.

Det er en overlevelsesstrategi. Uden naturtilstanden vil samfundet miste sin identitet, sin form.

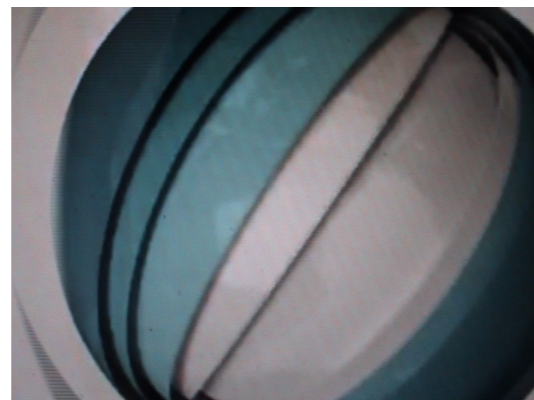
Identitet: Gennem lokalisering og navngivning bestemmes et område og dets kvaliteter.

Formløst samfund ...

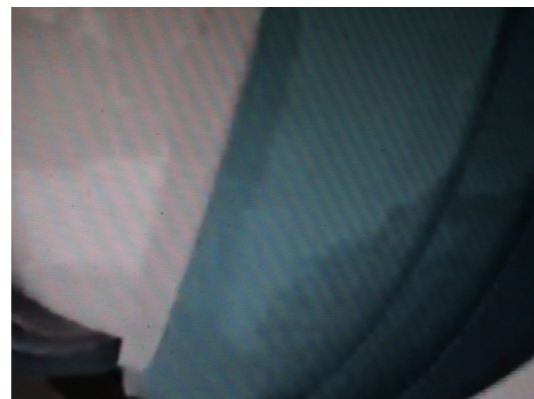
Naturtilstand ...

...

Det ser ud til, at der foregår et sammenfald imellem virtualitet og aktualitet.

Det ser ud til, at det sandsynlige er lige så virkningsfuldt, som det der faktisk har fundet sted.

Så i sammenfaldet er det svært at skelne det formodede eller plausible fra det faktiske eller sensible.

Måske giver den skelnen slet ingen mening længere.

Det nye lader til at være, at det er det potentielt synlige, som på en måde finder sted og kan mærkes – og at det faktiske og håndgribelige glider op og ned ad plausibilitetens akse.

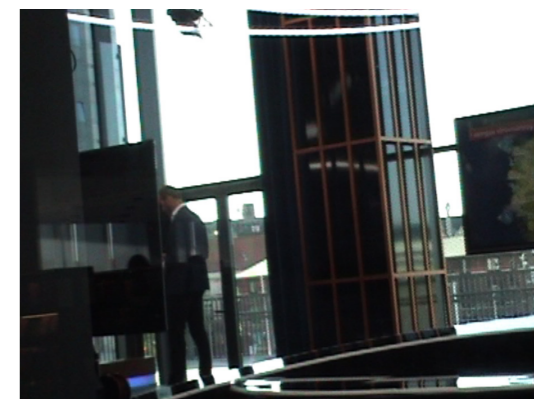
Det der finder sted, det som kan registreres og sanses, er trådt ind i en virtuel sfære, i et rum hvor det er ligeså plausibelt, som det, der endnu ikke har fundet sted.

Det virtuelle nu er aktuelt og vice-versa.

For så vidt at det plausible kan mærkes og føles, og at det faktiske virker usandsynligt eller i hvert fald uhåndgribeligt, kan man sige, at skellet imellem virtualitet og aktualitet ikke længere er brugbart, hvilket det måske heller aldrig har været.

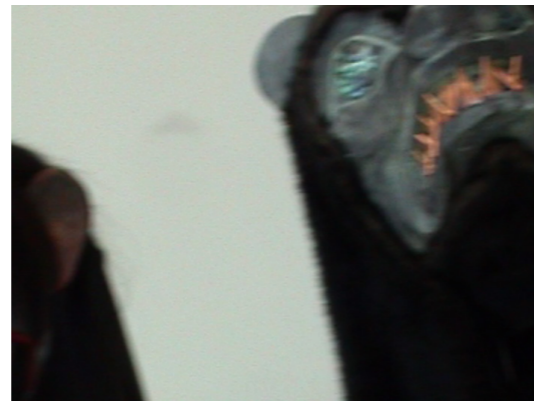
Virkelighedseffekt.

Formløst samfund.

Samfundets selvransagelse har ingen ende. På den måde sikrer det sin overlevelse og sin essens.

Samfundets nye form er i bevægelse, den forandrer sig hele tiden.

Forandringerne er praktiske og æstetiske.

Billederne kigger på os fra det indre tomme rum.

Den tomme, døde krop genopstår som billede.

Den tomme, døde krop genopstår som en form for virtuel værdi.

Virkelighedseffekt: Den tomme, døde krop efterlader et billede.

Nu er det billedet, der betragter os.

Landskab.

Den tomme, døde krop efterlader et tomt rum, hvorfra virtualiteten vækkes til live.

Den tomme, døde krop (som nu er et slags lokalt tomt rum) er udødelig og uendelig i sin potentialitet. I det indre tomme rum er alting muligt, og den tomme, døde krop kan genopstå som potentielt hvad-som-helst ... den gestalter selve betydningsakten ... den er ren effekt.

Formløst samfund ...

Det, som historisk set har mobiliseret sprog- og bydannelsen, mobiliseres nu indenfor samfundets grænser.

Bysamfundet og dets virtuelle modstykke (som man kan kalde naturtilstanden) lever i et intimt og uadskilleligt forhold.

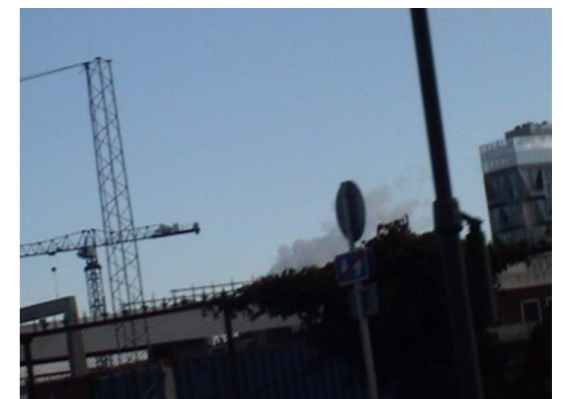
I dag er disse to forhold ikke kun uadskillelige men også internt uskelnelige – det er ikke til at kende forskel på naturtilstand og bysamfund.

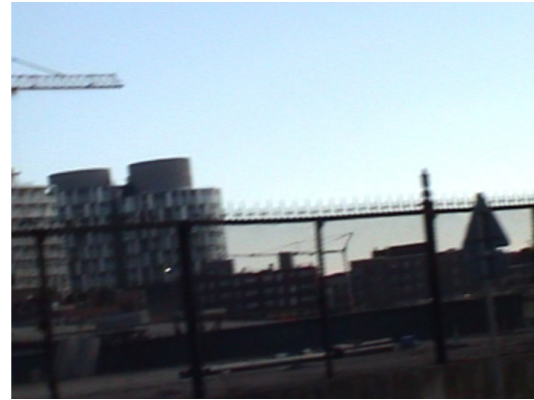
Det indre tomme rum ekspanderer.

Et tomt rum hvor alting kan finde sted når som helst ...

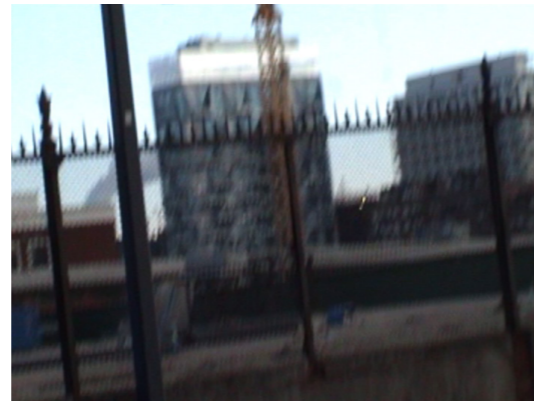
Det må være natursamfundet, som kommer til syne.

Formløst samfund: Alt kan potentielt ske. Der er intet, som er umuligt. Virtuelt set har det faktisk fundet sted allerede.

Det er virkelighedseffekten, der slår til.

Landskabet bliver til for øjnene af os.

Eller så snart vi retter blikket et sted hen, har landskabet allerede indfundet sig.

Landskab.

Billedet afslører ingen ting.

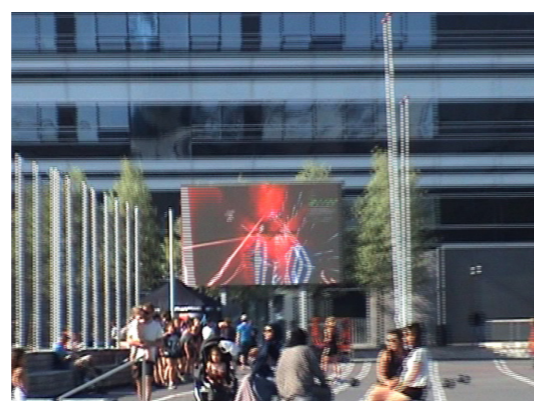
Virkelighedseffekten slår til igen: Der er noget selvfølgelig over situationen.

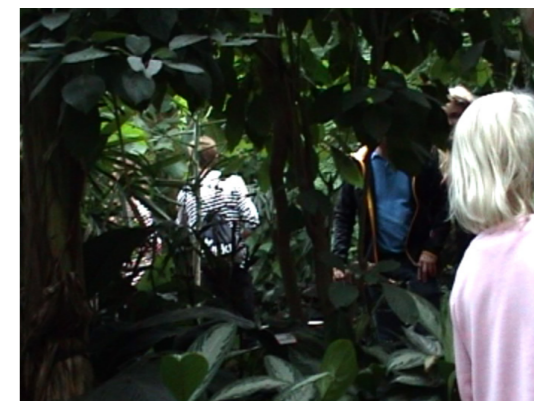
Landskab.

Den gode gamle dualisme er altså gået ind i en ny fase.

Modsætningsparrerne er i bevægelse, dukker op uventede steder, inde i hinanden osv.

Afgørelsesakten er strukket ud over tid og virker til aldrig at vil blive afsluttet.

Naturtilstand: Det eneste afsløringer afslører er den her sammenhæng (gensidige afhængighed) imellem sandhed og usandhed.

Naturtilstand: Kroppe bevæger sig fra ét område til et andet. En simpel transition som man nærmest ikke lægger mærke til.

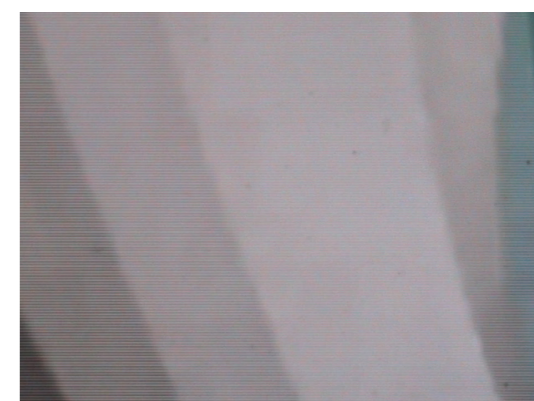

Eller en struktur, som bevarer eller reproducerer sig selv igennem opløsning.

Tilbage til det indre tomme rum: I samfundet åbner der sig en flade, som til forveksling ligner det forestillede ydre, tomme rum.

Man kan vel nærmest sige, at landskabet gentager sig selv og ligner sig selv mere og mere.

Men landskabet går ikke igen: det er dets billede, som går igen og bliver virkeligt.

Landskab.

Der har vi det indre, tomme rum igen.

Formløst samfund: En generel opløsning som alligevel bevarer eller reproducerer en struktur.

Mathias Sæderup: *Formløst samfund – Noter til video*

2021

Trykt i: *FOE 2021 5-01 / Ørken og ørkesløshed – Blad 1*

www.f-o-e.info

www.mathiassaederup.net